

»Народ« излази свакога дана по подне.

Штампарија се налази у улици Коломбо број 6.

Власник
КРСТА Ј. МИЛЕТИЋ

НАРОД

ЈАПАНСКА АКЦИЈА

Због нестрпења, са којим се очекује улазак Јапана у акцију и ширих размера, потребно је нарочито нагласити, да интервенција Јапана представља веома деликатно питање. Однос Јапана према Русији намеће по природи same ствари многе обзире и изискује много такта.

Руско-јапански рат није био тако давно, да би се у Русији већ могле изгладити болне успомене на њега. А те успомене чине да руским патриотама и руској духовној елити, и ако они желе савезничку помоћ за продужење борбе са Немцима, ипак интервенција Јапана задаје доста страха, нарочито после коментара од стране большевика и немачких агената. Они се морају, због тога, да питају, да ли Јапанци не долазе са задњим намерама: да ли неће у накнаду за своју помоћ да траже цео источни Сибир, или да не желе може бити повратак Николе II.

Јапански државници знају ово врло добро и зато гледају да се у рад унесе сва потребна обазривост. Зна се врло добро да демократски народи из Споразума и не помишљају на то да помоћу Јапана васпостављају Распућинов режим, а још мање да врше некаква освојења у Русији. Јапан је већ давао неке изјаве у овом смислу; али је ипак потребно да још ближе утврди са осталим савезницима из Споразу-

ма карактер своје интервенције: да одреди детаље, план и обим свога рада, те да после са много јачим ауторитетом дејствује и да отклони сваку евентуалну сумњу од себе, као и да се по могућству појави чак и као мандатор целога Споразума. У овом погледу треба нарочито доћи до сагласности са Америком, која, улазећи у рат из високих идеалистичких побуда, показује бојазан да се интервенцијом не вређа Русија.

Суптилност посла захтева да се пажљivo измењају мисли ради стварања заједничке одлуке, јер тек после тога моћи ће Јапанци и руске патриоте са потпуним поверењем да се наслоне једни на друге, односно моћи ће да се убрза долазак правога народног режима и консолидовање државе. А то би, у суштини, имао буде главни циљ целе акције.

ПРОТИВ ЈУГОСЛОВЕНА

Женева. — Последњих дана Аустријска пангерманистичка штампа узвестручила је своју жучну кампању против захтева југословенских националиста.

И ДАЉЕ САВЕЗНИК

Лондон. — Агенција Весник јавља из Москве: На питање, да ли ће амерички консулат услед ратификације мира од стране конгреса совјета напустити Русију, амбасадор Сједињених Држава сер Фран-

сиз изјавио је следеће: »Нећу оставити Русију сем ако будем натеран. Влада америчког народа је много заинтересована за напредак руског народа, а да би могла оставити Русију Немцима. Америка се искрено интересује за слободу руског народа и уредиће све могуће, да огарантује праве појави чак и као мандатор целога Споразума. У овом погледу треба нарочито доћи до сагласности са Америком, која, улазећи у рат из високих идеалистичких побуда, показује бојазан да се интервенцијом не вређа Русија.

Суптилност посла захтева да се пажљivo измењају мисли ради стварања заједничке одлуке, јер тек после тога моћи ће Јапанци и руске патриоте са потпуним поверењем да се наслоне једни на друге, односно моћи ће да се убрза долазак правога народног режима и консолидовање државе. А то би, у суштини, имао буде главни циљ целе акције.

ЗЛИКОВЦИ

Париз. — У аустријском парламенту посланик Левицки поднео је интерпелацију због понашања аустро-немачких трупа, које су у Украјини опљачкале сва села, одвеле становништво у Аустрију и натерале га на рад у фабрикама муниције.

ПОЛОЖАЈ ШВЕДСКЕ

Атина. — Јављају из Штокхолма: Председник министарства изјавио је, да, од како је почeo рат, садашњи час је за Шведску најтежи. Она ће можда моћи, да савлада ову ситуацију строгом неутралношћу. Сем тога изјавио је, да је од највеће важности појачати на-

поре за што солиднију кохезију између Шведске, Норвешке и Данске. Шведска не може и не сме да се ограничи на заштиту балтичких интереса, пошто никада као сада није било потребније очувати слободан пут на запад. Само тако ми можемо одржати слободан и независан положај Скандинавије.

ЗАПАДНИ ФРОНТ

Лондон. — Коментарију битку »Морнинг Пост« каже:

»Немци су рачунали да ће за време од 9 до 10 марта поново заузети не само бившу Хинденбургову линију већ и Перону и Бапом. Они су се надали, да ће постигнуви ове резултате одсећи енглеске трупе на северу од оних на југу. Они су били предузели врло велики напор да би постигли врло велике резултате. Попут валова бачене су огромне масе трупа против савезничких одбранбених линија, али ове су масе великим делом тучене и растеране.

Лондон. — Према »Прес Асоцијат« непријатељ би, премашиљењу војних кругова, на западном фронту могао бити надмоћнији за 28 дивизија. Али не значи да имају и стварну надмоћност у људима, пошто су

наше дивизије бројно много јаче од њихових. У ствари, ми смо надмоћнији у ефективним пушкама, у артилерiji још више, а у авијацији нарочито.

Париз. — Немачка офанзива је под директивом цара Виљема. Баварски престолонаследник, немачки кронпринц и генерал фон

бало нешто рећи, али нијам нашао ништа. Поново је стигао баш на вратима са улице и покушао да

је узмем за руку, али ме она снажно одгурну, мучејући гласом слабим и нервозним:

— Пустите ме, не дијајте ме!

И дохвати се улице, заљупивши за собом врата.

Вратим се. Госпођа Кергаран била је остала на

првом спрату. Попнем се уз степенице полако, очекујући све и готов на све.

Газдарица соба била је отворена. Она ми нареди да уђем, изговарајући љутитим тоном:

— Имам да говорим с вами, господине Кеверлене.

Стадох пред њу сагињући главу. Она остави сва

поре за што солиднију кохезију између Шведске, Норвешке и Данске. Шведска не може и не сме да се ограничи на заштиту балтичких интереса, пошто никада као сада није било потребније очувати слободан пут на запад. Само тако ми можемо одржати слободан и независан положај Скандинавије.

Галвиц командују трупама између Оазе и Аргоне. Виртембершки престолонаследник има под командом трупе од Вердена до Белфора. Клеманс је добио оденглеске команде врло добрe и потпуно задовољавајуће вести, да ће непријатељ морати да претрпи неуспех.

Атина. — »Естиа,« коментарију офаџиву, каже:

Вести које стижу показују да је Немцима био циљ

да раздвоје Енглезе од Француза и да тако изолују трупе Дугласа Хега. То се свршило неуспехом и цар Виљем, који лично води људе у пакао, мора бити врло нездовољан.

НЕМАЧНА И ХОЛАНДИЈА

Атина. — Јављају из Амстердама, да је директор листа »Телеграфа« изјавио дописнику »Пти Журнал« да он мисли, да Немци, немајући да-нас више никакве користи од холандске неутралности, траже по-

Рукописи се не враћају.

Огласи и белешке наплаћују се по погодби.

Редакција је у улици Коломбо број 6.

Главни уредник
ДРАГ. С. ГОГИЋ

вод, да Холандији објави рат. Он се нада, да Савезници неће напустити Холандију, ако јој Немачка објави рат.

ШТРАЈК У БЕЧУ

Лондон. — У Бечу се штракови настављају. Радици изјављују да нису способни за рад пошто је храна која им се даје недовољна. Радици на зборовима, које приређују сваког дана, траже хлеб, мир и право гласа.

ИШЧЕЗАВАЊЕ МАЂАРА

Берн. — Мађарски лист »Аз Ешт« под насловом »Жалосни утици« говори о садашњој и будућој ситуацији услед морталитета код деце и услед смањеног рађања. Према статистици доктора Штеренса становништво је у Угарској од почетка рата спало за 2 милиона. Рађање у току рата тек је за половину накнадити рекрутовање контингенте.

НАСЕДАЊЕ У БЕЛГИЈИ

Хавар. — Прича се у окупирању Белгији, да је крајем јануара стигла у Ган из Берлина једна мисија од шест или седам високих личности. Нико није могао дознати чија њихово име ни њихов положај, али се говорило да морају бити виши немачки официри, чак и један генерал.

Мисија, о којој је реч, позвала је к себи шефа социјалистичке странке у Гану, посланика Ансела и почела са њим разговор о активистичком покрету и на крају га упитала на који начин да се ослободи флангански народ.

На ово питање Ансел је пренесу у смех. Његова велосост дуго је трајала, на велико изненађење саговорника. Али немачки делегати су и даље тврдили, да су им активисти сасвим озбиљно изјавили, да флангански народ живи под несношљивим угњетавањем и да очекује једино од Немачке своје ослобођење. Затим су додали, да су сами активисти тражили, да Немачка задржи и после закључења мира своје трупе у фланганском делу Белгије, да би спречиле непријатеље Немачке да тлаче флангански народ.

Ансел је одговорио, да

— Добро, добро, госпођо промцах, а како она ућу да чује мој одговор, докопах је и почех грлићи, али грлићи лудо, као човек који то давно очекује.

Она се бринила, окретала главу без много љутње, понављајући несвесно и по навици:

— Ох, прљавшина, прљавшина...

Није могла да доврши реч, дигао сам је и понео стежући је,

Дохватих ивицу постељи и падох одозго не пуштајући је.

Било је, заиста, врло добро и врло топло у њеној постељи.

Један сат доцније, како се свећа била угасила, газдарица се дигла да је упали. Како се клизаше поред мене загијурујући под чаршав своје округле и јаке ноге обузима. Газдарица је још говорила, али пола и као озбиљна пријатељица која хоће да опрости.

ФЕЉОН

ГИДЕ МОПАСАН:

ГАЗДАРИЦА

— У кошуљи се не пије чај, одговори газдарица. Ви ћете отпустити с места ову личност.

Ема запрепашћена почне да плаче, кријући лице у своју сукњу. А ја, ја изгубих главу, незнајући ишта да чиним ни шта да кажем. Газдарица даде ауторитетом коме се није могло противуречити:

— Помозите госпођици да се обуче и одведите је одмах.

Зацело, нисам имао шта друго да радим, и узмем хаљину која је лежала на патосу у круг као пробушен балон, ставим је деvoјици преко главе и по-кушам да је закопчам и да је удесим са бескрајном му-

ком. Она ми је помагала плачући, непрестано избезумљена, журећи се, чинећи све врсте глупости, не-знајући више да нађе врвце ни дугмета; а госпођа Кергаран нестрпељива, стоећи са својом свећом у руци осветљавала нас у по-зији строгог судије.

Ема међутим убрза своје покрете, покри се брзо, за-vezza, утврди чиодом, сте-гну се, прикопча са беснилом; и, незакопчавајући ци-пелице, прође трчећи по-ред газдарице и устреми се на степенице. Потрчим за њом у старим ципелама у-поза обучен, понављајући љутитим тоном:

— Имам да говорим с вами, господине Кеверлене.

Стадох пред њу сагињући главу. Она остави сва

активисти, тражећи то од Немачке, са свога личног гледишта имали једну изарсну идеју, јер они добро знају, да кад би им ошила протекција немачких бајонета добро би урадули, кад би ради своје које отпотовали претпоследњим возом.

Потпуно збуњене овим браздом одговором, високе личности из Берлина изјавиле су, да су их преварили.

Један од ових великих људи затражио је међутим од Ансела да сутра дан продуже разговор.

Уверавају, да је на новом разговору ова личност говорила Анселу о немачким пројектима у погледу социјалног законодавства у Белгији. Немачка је хтела да уреди пензију удовама радника као и радницима онеспособљенима за рад. Немачка је такође хтела да осигура пензију од 40 франака месечно старим љубима, радницима итд.

Ансел је са дosta интереса слушао разлагање овог програма.

Његово држање улило је поверење његовом саговорнику, који му је рекао, да ће Немачка да регулише социјална питања, створити у Белгији један одбор од четрдесет чланова који ће бити плаћени, од којих двајесет одредиће генерални гувернер, тринаест Фламанци а седам Валанци, и понудио је Анселу, да и он буде члан.

Ако су добијена обавештења тачна, Ансел је брзо прихватио, на велико задовољство делегата.

— Само, додао је Ансел, да то стављам три услова.

— А који су, запита Немац, јер будите сигури да ћемо све могуће учинити да вас задовољимо.

— Е, добро, рече Ансел, да се разумемо: између двајесет чланова, које ће и

меновати генерални гувернер, не сме бити ни један активиста, јер то неће радници. Друго, мора да генерални гувернер објави да поништава декрет, којим је објавио административно одвајање. А на крају, генерални гувернер ће морати издати проглас, у којем ће изјавити да се одриче сваке идеје о политичком одвајању.

Прича се, да је на ове речи сиромах делегат, који је мислио да је већ успео, одговорио само ово:

— Али све ово је немогуће.

И разговор је сасвим прекинут.

ЗЛОЧИНАЧКА ДРЖАВА

Женева. — Агенција «Балкан» доноси у појединостима говор хрватског посланика за Истру, Лагиње, који је држао у аустријском парламенту приликом дискусије о буџету. Лагиње је потврдио, да су пангерманисти приредили сарајевски атентат, да би повели рат против Словена и у исто време и рат за уништење француског републиканског народа. «Хрвати — изјавио је Лагиње — пошто аустро-угарску државу сматрају за злочиначуку, одрећи ће јој буџет, те да јој спрече да настави своје злочине.«

УНУТРАШЊИ РАЗЛОГ

Лондон. — »Дејли Мел« каже, да разлог, који је нагнао непријатеља на нову офанзиву, јесте унутрашња ситуација, која је много озбиљнија него што се мисли. Резултати пораза такође биће несрћни за Немачку, која се нада за кратко време миру. Ако се поново удаљио час мира због офанзиве, свет ће присуствовати врло важним дојесет чланова, које ће и

ДОГАЂАЈИ У РУСИЈИ

Париз. — Из Москве: Агенти шире апсурдне вести, како је између Споразума и Немачке закључен један тајни уговор на штету Русије. Они причају, како се и с једне и с друге стране жели да пресече данашње стање у Русији и како ће Споразум бити задовољан ако Немци узму на себе да створе поново Русију дисциплиновану и спољску за плаћање. Они Руси који су решени да борбенички режим оборе силом, желе да их јапанска интервенција помогне против Немачке. Нема се потпун поуздане, да би Уставотворна Скупштина могла да сруши борбеничке, али се верује да ће они пасти под утицајем борбе војничких и грађанских елемената као и због своје унутрашње неслоге.

Париз. — Из Кристијаније: Професор московског универзитета Е-

вици спречавају све телеграфске информације о овом предмету.

Лондон. — Јављају из Петрограда »Дејли Хроникл«: Патриотизам се поново зацарује у Русији. Људи који су само до пре неколико дана стављали на исто место и патриотизам и империјализам, свом се снагом данас старају да подстакну патриотско осећање масе. Већ о

један од ове двојице официра, поднео је извештај, у коме признаје циљ свога долaska у Грчку и каже да је био преварен.

РАД ЈАПАНА

Вашингтон — Чувени јапански писац Иенага, који одавно живи у Њујорку, изјавио је да ће Јапан морати због својих рођених интереса да уђе у акцију. Оно што је микадову владу уздржало од интервенције у европском конфликту, то је пре свега брига о своме достојанству, пошто би се учествовало са редуцираним бројем ефектива због тешкоћа око превоза у Европу, а друго и из бојазни да се поново не пробуди стара предрасуда о жутој опасности.

ВАРВАРН

Лондон. — »Ливерпул Евенинг Експрес« доноси иззваничног извора, да је наћен леш једног официра са торпиљиранела је Гленарес на коме је још био појас за спасавање. На лешу су нађене две пушчане ране, једна на врату а једна на бедру, које су му Немци задали кад је покушао да се спасе.

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ

Француске су трупе прекујуће почеле учествовати у битци на енглеском фронту. Онце су замениле један део савезничких снага и на том сектору фронта примиле борбу за свој рачун. Сада оне воде огорчену борбу у области Ноајона одупирући се јаким немачким снагама на висовима са десне обале Оазе. Северо-западно од Ремса у области Курски-Лоавре јесток артиљеријска акција. У Шампањи источно од Сира пропала су два непријатељска испада. Француске су патроле у правцу Таира добиле заробљеника. Велика артиљеријска активност између

АГЕНТИ ИЗ ГЕРЛИЦА

Атина. — Дознајемо да два официра, о којима је био поднео интерpellацију у скупштини посланик Аравантинос, јесу поручник Каламарос и капетан Хапопулос.

Ови ће официри бити предати ратном суду у идући четвртак. Овом приликом ратни ће суд држати своје седнице у једној дворани правног факултета.

Један од ове двојице официра, поднео је извештај, у коме признаје циљ свога доласка у Грчку и каже да

је био преварен.

ЕНГЛЕСКИ КОМИНИКЕ

Битка се наставља са великом жестином на целом фронту. Силни напади које је непријатељ јуче после подне и увече изводио северно од Бапома одбијени су са тешким губитцима по непријатеља. На једној тачки само Немци су доприли у наше ровове, али су одатле одмах избачени.

Нашом пешачком, митраљеском и артиљериском ватром непријатељ је на свима тачкама одбачен, претршивши крваве губитке. Преко ноћи и јутрос Немци су отпочели нове нападе код Бапома и јужно од њега. Јужно од Пероне немачки делови, који су били прешли реку између Ликур и Бри одбачени су на десну о

балу нашим контранападима.

Доцније. — Најупорније борбе водиле се преко целог дана јужно од Пероне и јужно и северно од Бапома. На два сектора непријатељ је напао наше положаје са великом свежом снагом и, поред храброг отпора наших трупа, натерао нас да уступимо терен. Немачке трупе су у Негу и Бапому, и жеље стоке борбе се настављају.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИКЕ

Јуче је била врло јака објектрана артиљеријска ватра на разним тачкама од Гарда до Бренте. У близини Моренде на Пијави тешко смо оштетили једну непријатељску батерију. Рад патрола. Оборена су 4 непријатељске аероплана од наших и савезничких авијатичара. Наши су авијатичари бомбардовали непријатељску железничку пругу у Вал Лагарина и аеродроме код Ливенце.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Лондон. — Треба се дивити каквом хладнокрвношћу енглеској јавној миње прати велики немачки напад,

који је најгрознији од свих непријатељских покушаја до данас. Војни критичари мисле, да ће се операције наставити са истом жестином још много дана, а можда и много недеља;

они су уверени, да се западни фронт не може сломити.

Лондон. — Америчка влада, добивши обавештења да се и бугарски војници налазе на америчком сектору у Француској, одлучила да сместа објави рат Бугарској.

Атина. — Пре три дана стигао је у Лион један швајцарски санитетски воз са 350 српских инвалида из аустријског ропства.

Париз. — Јавља Женева: Таке Јанеску, пре него што је стигао у Париз предао је енглеском краљу својеручно писмо румунског краља.

Париз. — Битка најави се страшне губитке немачким трупама, чији су читави пукови уништени. Напад је отпочео баварски принц Рупрехт.

Берн. — Берлин јавља: Министар спољних послова молио је борбеничку владу да објави да се не узимају ни у какав обзир изјаве Вилзонове, које се тичу односа руског народа према савезницима из Споразума.

Лондон. — Војнички критичар »Дејли Хроникл« пише: Могуће је, да Немци ипак успеју, да заузму коју тачку, али они ће платити свој успех поточним крви, и никад не

ће доћи до својих објектива.

Атина. — Јављају из Рима »Патрису«: Офанзива немачко-аустријска на талијанском фронту почела ускоро. Други ратни савет одржан је код Трентина између генерала Белоја, Боројевића и Конрада.

Париз. — Немачка штампа мудро ћути, не смејући да се упусти у нагађања о исходу борбе. Ниједан непријатељски лист не прориче успех великих сада започетих операција. Они само изражавају општу наду да од успеха напада зависи скоро закључење саварног мира и мисле да је вероватно да ће се најад продужити и на талијански фронт.

Париз. — Амбасадор Сједињених Држава у Москви добио је наређење да тамо остане.

Петроград. — Говорију јуче пред народом Троцки је изјавио, да Русија мора што преда створи јаку и дисциплиновану војску.

МАЛИ ОГЛАСИ

Српски Магацин — Душана Стојановића, улица Мавахија Лимно бр. 36, у непосредној близини хотела »Париза«. Има на стоваришту разне сорте гарантирано чистог природног вина у бурадима и флашама, које нарочито препоручује српским менажама. Магацин је обилно снабдевен конјаком, ликерима, ракијом и осталом робом. Пројаја на велико и на мало. Цене умерене. 4—10

Српско Трг. Друштво.

Улица Александра Великог број 7, обавља све бандарске, трговачке и транспортне послове. Препоручује нашем свету, да се користи услугама ове новчане установе за све своје послове. Врши на својој блатажи размену свих новчаних монета по поузданим курсевима. 9—10